

SLUTRAPPORT

Inventering Nyckelviken 2020

2021-01-19
Jenny Frisell Projektledare

Sammanfattning

Under 2020 så genomfördes en inventering av lösöre i Nyckelviken. Ett uppdrag som ligger inom det avtal Kulturhuset Dieselverkstaden har med Kultur- och fritidsnämnden gällande Nackas kulturarv. Det hade inte genomförts någon inventering under ett antal år. Det blev därför ett gediget arbete att skapa ett underlag för inventeringen som sedan kunde användas på plats i Nyckelviken. Det kändes också viktigt att genomföra inventeringen på ett noggrant och professionellt sätt och skapa en nulägesanalys. Föremålens tillstånd skulle bedömas, föremålen skulle fotograferas, föremålens placering skulle noteras och så vidare. Inventeringen genomfördes därför i projektform och fick namnet ”Inventering Nyckelviken 2020”. All information från inventeringen skulle också sparas både i pappersform och digitalt, både för att komplettera den huvudläggare med tidigare objektsinformation som fanns sen tidigare och för att förbereda en framtida digitalisering av samlingen.

När nu projektet är genomfört kan vi konstatera att en del av föremålen befinner sig i ett relativt dåligt skick och en del av föremålen saknas helt. Man kan också konstatera att en stor del av föremålen står placerade på ett sätt så att de inte visas för besökarna vilket medför att de inte får se och ta del utav dessa kulturhistoriska föremål.

Innehållsförteckning

1	Bakgrund och förutsättningar	4
1.1	Kulturhuset Diesilverkstadens uppdrag	4
1.2	Underlag till inventering.....	4
1.3	Arbetsprocess	4
1.4	Hysesavtal	6
2	Projektets syfte och mål	7
3	Utfall i förhållande till mål, ramar och identifierade risker	7
3.1	Inventerade objekt "Tillstånd OK"	8
3.2	Inventerade objekt "Risk för fara"	8
3.3	Stulna objekt.....	8
3.4	Saknade objekt.....	8
3.5	Flyttade objekt	8
3.6	Dubbletter	9
3.7	Konst och ljusstakar	9
4	Erfarenheter och observationer	9
5	Slutsatser	9
6	Förslag på förbättringar	10
7	Bilagor	10

I Bakgrund och förutsättningar

I.1 Kulturhuset Dieselverkstadens uppdrag

Kulturhuset Dieselverkstaden (KuD) har, via sitt uppdrag gällande Nackas kulturarv, ansvar att utöva tillsyn gällande kommunens lösa inventarier i Stora Nyckelviken samt bidra med rådgivning och expertkompetens gällande det kulturhistoriska arvet i Stora Nyckelviken, exteriört och interiört.

I Stora Nyckelviken ligger följande byggnader som omfattas av ovan uppdrag: Nacka hembygdsmuseum, Herrgården (huvudbyggnaden), Biljardflygeln och Lilla Nyckelviken. Inventeringen genomförs i projektform, ”Inventering Nyckelviken 2020” och inventerar då objekt i huvudbyggnaden, biljardflygeln och Lilla Nyckelviken samt i olika förrådsbyggnader i området.

I.2 Underlag till inventering

Det har gått en lång tid sedan en inventering av lösöret. Senast var 2008, se bilaga ”Föremålsinventering på Stora Nyckelviken åtgärder 2008”, det gjordes också en mer omfattande inventering 1990, se bilaga ”Redogörelse för inventeringen 1990” samt ”Bruksanvisning för blanketten 1990”. Inventeringen 1990 utfördes på blanketter som sparats i en huvudliggare, se exempel på en sådan blankett i bilaga ”Blankett 840716”. Samtliga dessa blanketter förvaras nu i Nacka lokalhistoriska arkiv och som skannade kopior digitalt. Som komplement till denna grundinformation vi får fram i inventeringen 1990 har vi också tittat på en försäkringsvärdering av lösöre (se bilaga ”Försäkringsvärdering, 1993, Stora Nyckelviken”), gjord 1993 samt en inventarieförteckning (se bilaga ”Inventarieförteckning 95/96”). Den sistnämnda är en dokumentation av utförda arbeten som togs fram vid restaureringen av byggnadsminnet Stora Nyckelviken som pågick under åren 1989-1996.

I projektet är det dessa handlingar vi har att utgå från för att skapa ett arbetsunderlag.

I.3 Arbetsprocess

I projektet har vi utgått från Spectrums processer. Riksantikvarieämbetet beskriver processerna på följande sätt på sin hemsida ”Spectrum innehåller väl beprövade beskrivningar för de arbetsuppgifter som de flesta museer utför när de förvaltar sina samlingar.” Det gör att det finns möjlighet att överföra information från inventeringen till datasystem utvecklade för museiverksamhet och samlingar. (<https://www.raa.se/museer/samlingsforvaltning/sa-fungerar-samlingsforvaltning/spectrum-en-standard-for-samlingsforvaltning/>).

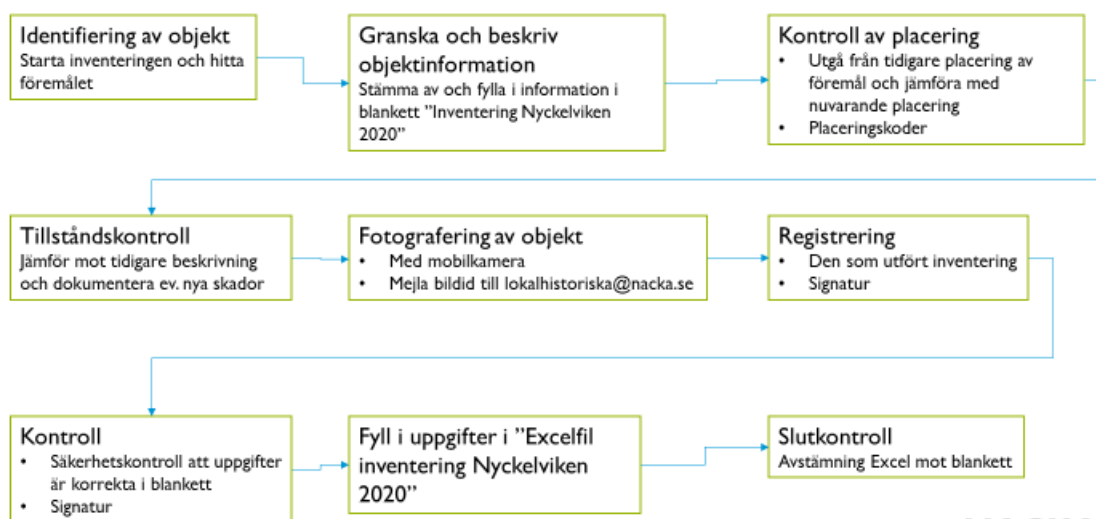
Processerna är tjugoen till antalet och i detta projekt har vi beslutat att vi ska utgå från följande processer:

- **Kontroll av placering och förflyttning**
Definition: Att registrera alla objekt som museet för tillfället ansvarar för kan återfinnas och uppdatera placeringen varje gång som ett objekt flyttas.
- **Beståndsinventering**
Definition: Att se till att museet har den grundläggande information som behövs för att kunna redogöra för att alla objekt som museet ansvarar för och hantera eftersläpande arbete om det uppstår.
- **Katalogisering**
Definition: Att hantera den information som ger museets samlingar en betydelse, inte som ett självändamål, utan för att registrera och tillgängliggöra vad som är känt om objekten.
- **Planering av dokumentation**
Definition: Att förbättra museets dokumentationssystem och höja kvalitén på den information som systemen innehåller som en kontinuerlig utveckling.
- **Tillståndskontroll och teknisk bedömning**
Definition: Att dokumentera ett objekts sammansättning och tillstånd samt att notera alla rekommendationer som det resulterar i.
- **Reproduktion**
Definition: Att hantera och registrera skapande av bilder eller andra typer av reproduktioner av objekt, inklusive digitala kopior.
- **Granskning**
Definition: Att systematiskt kontrollera hur korrekt och fullständig den information är som museet har om sina samlingar.

Inventeringen på plats genomförs med hjälp av blanketter som i sin tur förs in i en Excel fil så att man lätt kan sortera bland alla inventarierna och i efterhand migrera data. I inventeringen tittar vi placering av föremålet, gör en tillståndskontroll och kontrollerar om objektet har ett inventarienummer. Inventarierna fotograferas också.

För att säkerställa att inventeringen utförs så noggrann och korrekt som möjligt arbetade projektgruppen som utförde inventeringen på plats enligt följande arbetsrutin:

Översikt arbetsrutin inventering Nyckelviken 2020

1.4 Hyresavtal

I det avtal som Nacka kommun har med hyresgästen Felix Jondahl så framgår det vilket ansvar som åligger hyresgästen.

I avtalet står det följande (utdrag ur bilaga "Hyresavtal FELIX JONDAHL"):

"Inredning och inventarier

Hyresobjektet uthyres inrett och försedd med inventarier, möbler, konst och husgeråd, varvid Hyresvärdens förbinder sig att senast vid tillträdet överlämna en fullständig inventarieförteckning till Hyresgästen.

Parterna skall under hyrestiden, minst en gång per år, göra en gemensam inventering som skall protokollföras. Hyresgästen är skyldig att kontinuerligt ersätta förekomna eller förstörda inventarier genom anskaffade av nya av samma slag eller, om detta inte är möjligt, av likvärdigt slag."

I avtalet går även att utläsa följande:

"Skötsel och underhåll

Hyresgästen förbinder sig att hålla lokaler, inventarier och utrustning i ett väl vårdat och städlat skick. Vidare skall Hyresvärdens tillhandahålla Hyresgästen en städ- och skötselinstruktion för Hyresobjektet som är anpassad till de speciella förutsättningar som råder med anledning av byggnadernas kulturbistoriska värden. Hyresgästen förbinder sig härvid att följa Hyresvärdens städ- och skötselinstruktion."

Hyresgästen får inte, utan Hyresvärdens skriftliga medgivande, vidta förändringar av Hyresobjektet."

2 Projektets syfte och mål

Målet med projektet var att genomföra en inventering av lösöre av kulturhistoriskt värde i byggnaderna herrgården (huvudbyggnaden), Biljardflyglen och Lilla nyckelviken 2020. Syftet med projektet är att ge en nulägesbild av de inventarier som finns på Stora Nyckelviken.

Projektet genomfördes i olika steg:

- Godkännande av projektplan
- Identifiera vilka Spectrumprocesser vi ska använda i projektet
- Upprätta projektbeskrivning.
- Upprätta en arbetsrutin för hur inventeringen ska göras på plats
- Bestäm objektinformation för samlingens objekt och jämför med tidigare inventeringar
- Identifiera och beskriv placeringar av objekt där varje placeringsyta har ett unikt namn
- Lista objekt som ska inventeras samt skanna tidigare inventeringsförteckning
- Bestäm hur fotografering av objekt ska ske och hur fotografier ska benämnas
- Bemanna projektet med personal som kan genomföra inventeringen på plats
- Uppstartsmöte för inventeringen på plats i Nyckelviken
- Inventering av objekt på plats i Nyckelviken enligt den objektinformation som är bestämd
 - Kontrollera att grundinformation finns för varje objekt eller objektgrupp
 - Uppdatera eller lägg till grundinformation inkl. placering
 - Ta bilder av objekt och eventuella skador
 - Registrera tillstånd/skick på objekt om detta avviker från föregående uppgift
- Sammanställ och rapportera resultatet av inventeringen

3 Utfall i förhållande till mål, ramar och identifierade risker

Alla objekt som har identifierats och/eller i projektet finns redovisade i en Excel fil sparad i projektmappen ”[Inventering Stora Nyckelviken 2020](#)” på SharePoint (se även bilaga ”[Excelfil_inventering_nyckelviken_2020](#)”)

Det var totalt 362 objekt som via tidigare inventeringsunderlag hamnade på listan. När inventeringen var genomförd så kan vi dela in objekten i följande grupper:

- Inventerade objekt med ”Tillstånd OK”, dvs ok skick och överensstämmande med tidigare beskrivning.
- Inventerade objekt flaggade som ”Risk för fara för objekt”

- Stulna objekt
- Saknade objekt
- Flyttade objekt
- Dubletter
- Konst (måste inventeras i samråd med konstsekreterare på KuD)
- Ljustakar (kräver expertis)

3.1 Inventerade objekt ”Tillstånd OK”

109 objekt kunde inventeras och få status ”Tillstånd OK”.

3.2 Inventerade objekt ”Risk för fara”

42 objekt flaggades med ”Risk för fara för objekt”. Dessa har också rapporterats i november till Kultur- och fritidsenheten så att de kan bedöma om objekten ska åtgärdas, dvs om föremålen ska restaureras eller liknande.

3.3 Stulna objekt

Via den restauratör som hyr byggnaderna på Nyckelviken så har vi fått en lista över de föremål som han rapporterat som stulna under innevarande hyresperiod.

De stulna föremålen är:

- 2 lampetter av kristall och mässing
- 6 ljustakar av nysilver
- Takarmatur - Kristallkrona
- 6 stolar - Sengustavianska
- 1 runt fällbord av almrot
- 2 ljustakar längre modell av tenn
- 2 Karmstolar - Karl Johan
- 2 Taburetter - Karl Johan
- 2 ljustakar lägre modell av tenn
- 2 Takarmatur av mässing

3.4 Saknade objekt

Utöver de föremål/objekt som rapporterats stulna så saknas ytterligare 82 objekt. Det rör sig både möbler men även mindre föremål så som husgeråd.

3.5 Flyttade objekt

Totalt 84 föremål har fått en ny placering i jämförelse med inventeringsunderlaget.

3.6 Dubletter

I samband med inventering och i samråd med kultursekreterare Catharina Wikström (tidigare ansvarig för den kulturhistoriska verksamheten på KuD) kunde 9 objekt i listan konstateras vara dubletter som förekom i med olika beskrivning i de olika underlag som användes.

3.7 Konst och ljusstakar

I listan med objekt finns 45 konstverk som måste inventeras i samråd med konstsekreteraren på KuD för att stämma av mot registret som tillhör Nacka kommuns konstsamling. Det finns även ett mindre antal ljusstakar som kräver expertis för att kunna bedöma att det rör sig om rätt ljusstake och inte kopior.

4 Erfarenheter och observationer

Att genomföra inventeringen blev ett mer omfattande arbete än vad vi först kunde bedöma. I första hand berodde det på att allt inventeringsunderlag behövde sammanställas. Vidare även att identifiera en ny arbetsrutin med utgångspunkt i Spectrums processer och slutligen att själva arbetet med inventeringen på plats var tidskrävande med alla de arbetsmoment som skulle genomföras, allt ifrån att hitta föremålet, bedöma dess tillstånd samt fotografera det.

Förhoppningen är att det omfattande arbete som genomfördes i detta projekt ska göra att framtida inventeringar blir lättare att genomföra. Nu vet vi vilka objekt som ska inventeras och kan enkelt kontrollera exempelvis deras placering och om de fått ett förändrat tillstånd.

Genom att tillämpa Spectrums processer så förbereder vi också inför ett eventuellt inköp av ett databassystem för samlingar, så som exempelvis Primus.

5 Slutsatser

Många av objekten/föremålen i Nyckelvikens byggnader har på grund av restauratörens verksamhet förflyttats till olika förråd. Bland annat så står flera möbler i källarförrådet under det så kallade vagnslidret. Miljön där är inte gynnsam för äldre möbler och flera av dessa har omfattande skador. Även de flesta föremål som en gång stod i Lilla Nyckelviken är förflyttade till ett rött hus bredvid där de står magasinerade. Det här kan inte bara innebära risk för skador på föremålen utan gör också att besökaren på Nyckelviken inte upplever den kulturhistoriska miljö på så sätt som det en gång sett ut.

6 Förslag på förbättringar

KuD föreslår att man överväger att återställa den kulturhistoriska miljön i byggnaderna i Nyckelviken och låter Nackaborna få ta del av denna miljö.

Det samarbete med Aix arkitekter som inletts på initiativ av Kultur-och fritidsenheten angående eventuell restaurering av föremål är också ett välkommet initiativ.

De föremål som har listats som saknade, utöver de stulna, bör skickas till nuvarande hyresgäst för genomgång om vart dessa objekt/föremål kan finnas.

KuD bör genomföra inventeringar i byggnaderna i Nyckelviken mer regelbundet än tidigare.

7 Bilagor

- Föremålsinventering på Stora Nyckelviken åtgärder 2008
- Redogörelse för inventeringen 1990
- Bruksanvisning för blanketten 1990
- Blankett 840716
- Försäkringsvärdering, 1993, Stora Nyckelviken
- Inventarieförteckning 95/96
- Excelfil_inventering_nyckelviken_2020
- Hyresavtal FELIX JONDAHL

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*

